

Ebû Eyyûb-el Ensârî

Mihmândâr-ı Resûlullah.

En güzel günleri başlatacak olan büyük hicret [göç] bitmek üzeredir. Allahın emriyle Mekke'den ayrılan sevgili Peygamberimiz, Medîne'ye girdiler. Bütün Müslüman kabîleler, Resûlullah efendimizi misâfir etmek için yarışıyorlardı.

Neccârôğullarının reisi Hazret-i Ebû Eyyûb da, bütün akrabâlarını toplamış; Resûlullahı karşılamaya çıkmıştı. Bütün Medîneli Müslümanlar gibi, o da iki cihânın efendisi Resûlullah efendimizi ağırlamak ateşiyle yanmaktadır.

Anamız babamız fedâ olsun!

Zaman zaman, Resûlullah efendimizin devesi Kusvâ'nın yularını yakalayanlar, "Buyurunuz yâ Resûlallah! Anamız, babamız, canımız, herşeyimiz; sizin yolunuza fedâ olsun!" diyerek, kendi evlerine götürmek istiyorlardı.

Fakat Kâinâtın efendisi, kimsenin gücenmesini arzû etmiyorlardı. Kusvâ'yı işâret ederek buyurdular ki:

- Devemin yularını bırakınız! Kimin evinin önünde çökerse, orada misâfir olurum!

Gerçekten o mes'ûd Deve de, sanki vazîfesini biliyormuş gibi hareket ediyordu. Yorgunluğuna rağmen, yavaş ve asîl hareketlerle, epeyce dolaştı. Sonunda, iki yetîme ait, boş bir arsa üzerinde durdu. Ağır ağır yere çöktü.

Resûlullah efendimiz devesinden inmediler. Hayvan tekrar ayağa kalktı, yürümeye başladı. Eski yere çöktü, bir daha kalkmadı ve tatlı tatlı homurdanmaya başladı.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz, Kusvâ'nın üzerinden inip buyurdular ki:

- İnşâallah yerimiz burasıdır. Burası kimindir?
- Yâ Resûlallah! Amr oğulları Süheyl ve Sehl'indir.
- Akrabâlarımızdan hangisinin evi buraya daha yakındır?

Şeref kazansın

Hâlid bin Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretleri sevinçle cevap verdi:

- Buyurunuz yâ Resûlallah!

Buyurunuz ki fakîr evimiz, varlığınızla şeref kazansın. İşte hemen şuracıkta.

Sonra da ilâve etti:

- Yâ Resûlallah! Bana müsâade ederseniz, devenin üzerindeki oraya taşıyayım.

Bundan sonra da devenin üzerindeki Resûlullah efendimizin eşyalarını indirdi.

Peygamber efendimizin mübârek anne tarafları, aslen Medîneli ve Neccârôğulları kabîlesine mensup idiler. Bu yüzden, akrabâydılar. Eşyalar hemen, evin alt katına taşındı. Böylece onüç yıllık çileli, işkencelerle dolu Mekke günleri bitmiş, huzurlu günler, güzel haftalar, nûrlu aylar, ihlâslı yıllar, büyük asırlar başlamıştı.

Peygamberimizin devesi Kusvâ'nın ilk çöktüğü yerde Mescid-i Nebî inşâ edilinceye kadar ağırlama ve evinde bulundurma şerefi bu mübârek zâta nasîb oldu.

Hazret-i Ebû Eyyûb'un ev sahipliği kusûrsuz; fakat kendisi huzursuzdu. Çünkü Efendimiz, alt katta oturmayı tercih etmişlerdi.

Kendisinin üst katta oturması, Ebû Eyyûb hazretlerini ziyâdesiyle rahatsız ediyordu. Hele bir akşam, toprak tavana su dökülünce, ne yapacağını bilemedi. Ötündükleri tek yorganla suyu kuruladı. Aşağı damlamasına, mâni oldu. Sabaha kadar, gözlerine uyku girmedi.

Uyumamız mümkün değildir

Ertesi gün onu üzüntülü gören Allahü teâlânın Resûlü, sebebini sordular. O zaman dertli Sahâbî ricada bulundu:

- Yâ Resûlallah, merhamet buyurunuz! Lütfen, kerem edin, yukarı kata teşrîf edin! Siz aşağı katta bulunurken, bizim yukarıda uyumamız mümkün müdür?

İki cihân güneşi Efendimiz, bu hassas ve ince kalbi kıramaz idi. Yukarı kata taşınmayı kabûl ettiler. Böylece başlayan sevgili Peygamberimizin bereketli misâfirlikleri ve Hazret-i Ebû Eyyûb'un mihmândârlığı, ev sahipliği; Mescid-i Nebî yapılına kadar yedi ay kadar devam etti.

Ebû Eyyûb hazretleri, zafer kazanılan bir deniz savaşıdan sonra, esirler arasında bir kadının ağladığını gördü. Nöbetçilere sordu:

- Bu kadın, niçin ağlar?
- Bilmiyoruz, yâ Ebû Eyyûb.

Kadının dilini bilen birini buldurttu. Onunla konuştu. Sonra tercümana sordu:

- Niçin ağlıyormuş?
- Çocuğundan ayrı kalmış efendim.

Hazret-i Ebû Eyyûb, derhal vazîfeliyi bularak dedi ki:

- Çocuğu bulun ve anasının yanına getirin. Yeter ki, anacığın kavuşsun.

Oradakiler sordular:

- Yâ Hâlid!.. O kadını tanıyor musunuz yoksa?

Allahü teâlânın Resûlünün âşığı, cevap verdi:

- Sevgili Peygamberimizden işittim ki: "Her kimse bir çocuğu, anasından ayırırsa; Cenâb-ı Hak da onu, âhîret gününde bütün sevdiklerinden ayırır."

Yüzümü kara çıkarma

Ebû Eyyûb-i Ensârî, bir savaşta, birinin yanından geçerken, "Bir kimsenin öğle vakti yaptığı işler, akşam olunca mezardakilere gösterilir. Akşam yaptığı işleri, sabah olunca mezardakilere gösterilir" dediğini işitti. Ebû Eyyûb hazretleri o kimseye dedi ki:

- Böyle ne söylüyorsun?
- Vallahi bunu sizin için söylüyorum.

- Yâ Rabbî, sana sığınırım. Öldükten sonra, yaptıklarımın dolayısı, yüzümü kara etme.

O kimse de dedi ki:

- Allahü teâlâ kullarının kusûrlarını örter, amellerinin iyisini gösterir.

Ebû Eyyûb-i Ensârî Resûlullahın mübârek kabrine yüzünü sürdü. Biri gelip kaldırmak isteyince buyurdu ki:

- Beni bırak! Taşa, toprağa gelmedim. Resûlullahın huzûruna geldim.

Ebû Eyyûb-i Ensârî hazretleri şöyle anlatır:

“Bir defasında Resûlullah efendimiz ile Hazret-i Ebû Bekir’e yetecek kadar yemek hazırlayıp, huzurlarına götürdüm. Resûlullah efendimiz buyurdular ki:

- Yâ Ebâ Eyyûb! Ensârın ileri gelenlerinden otuz kişiyi da’vet et!

Ben yemeğin azlığını düşünürken tekrar buyurdular:

- Yâ Ebâ Eyyûb! Ensârın ileri gelenlerinden otuz kişiyi da’vet et!

Altmış kişiyi da’vet et!

Binlerce düşünce ile Ensârdan otuz kişiyi da’vet ettim, geldiler. O yemekten yediler, doydular. Bir mu’cize olduğunu anlayıp, îmânları kuvvetlendi ve bir daha bî’at edip gittiler. Sonra Resûlullah tekrar buyurdular:

- Altmış kişi da’vet et!

Ben mu’cize olarak yemeğin azalmadığını gördüğümden, daha ziyâde sevinerek, altmış kişiyi Resûlullahın huzuruna da’vet ettim. Geldiler, o yemeklerden yediler. Hepsi Resûlullahın mu’cizesini tasdik ederek döndüler. Ardından tekrar buyurdular:

- Ensârdan doksan kişi çağır!

Çağırdım, geldiler. Resûlullahın emri üzerine onar onar o sofraya oturup yediler. Hepsi de bu büyük mu’cizeyi görüp, gittiler. Yemek ise benim götürdüğüm gibi, sanki hiç el sürülmemiş gibi duruyordu.”

Ebû Eyyûb-i Ensârî yine anlatır:

“Resûlullah’a her gün akşam yemeği yapıp gönderirdik. Kalanını, bize geri gönderdiği zaman, ben ve Ümmü Eyyûb, Resûlullahın geri gönderdiği kalan yemeği yer ve bununla bereketlenirdik.

Yine bir gece, yapıp gönderdiğimiz sarmısaklı yemeği Resûlullah efendimiz geri çevirmişti. Onu yemediğini farkedince, üzüntülü olarak yanına gittim. Dedim ki:

- Yâ Resûlallah! Anam babam sana fedâ olsun! Siz akşam yemeğini yemeden geri çevirdiniz. Hâlbuki ben ve Ümmü Eyyûb kalan yemeğinizle bereketlenmekteydik.

Siz onu yiyiniz!

Resûlullah efendimiz buyurdular ki:

- Bu sebze de bir koku hissettim. Onun için yemedim. Ben melekle konuşan bir kişiyim.

- O yemek harâm mıdır?

- Hayır! Fakat ben kokusundan dolayı yemedim.
- Senin yemediğini ben de yemem.
- Siz onu yiyiniz!

Bunun üzerine biz de ondan yedik ve bir daha Resûlullah'a o sebzeden yemek yapmadık.”

Hayber gazâsından dönerken, Ebû Eyyûb hazretleri gece Resûlullah efendimizin çadırını beklemişti. Bunu gören Resûlullah efendimiz, onun için şöyle duâ etti:

- Yâ Rabbî! Beni koruyarak gecelediği gibi, sen de Ebû Eyyûb'u koru.

Resûlullah efendimiz bir kuşluk vakti, Hazret-i Ebû Bekr-i Sıddîk ve Hazret-i Ömer-ül Fârûk ile beraber Ebû Eyyûb-i Ensârî hazretlerinin evine gittiler. Bahçede çalışmakta olan Ebû Eyyûb-i Ensârî hazretleri, Resûlullahın mübârek sesini işitip koşarak eve geldi.

“Hoş geldiniz, yâ Resûlallah! Arkadaşlarınızla beraber safâ geldiniz” diyerek karşıladı. Bahçede çalıştığını beyân edip, hurma ağacından bir salkım kopararak geldi. Salkımda üç çeşit hurma vardı.

Sütlü hayvan kesme!

Resûlullah efendimiz buyurdu ki:

- Yâ Ebâ Eyyûb! Bu salkımdaki kuru hurmaları ayır!
- Yâ Resûlallah! Emir sizindir. Ancak, size hayvan kesip, et ikrâm edeceğim.
- Eğer hayvan keseceksen, sütlü hayvan kesme!

Ebû Eyyûb-i Ensârî oğlak kesip, hanımı Ümmü Eyyûb da yarısını söğüş yaptı, diğer yarısını da kızarttı. Sıcak bir ekmek hazırladı. Etleri ekmeğin üzerine koyarak sofrayı hazırladı. Sonra Ebû Eyyûb-i Ensârî hazretleri, “Yâ Resûlallah, buyurunuz” dedi. Bunun üzerine Resûlullah efendimiz buyurdu ki:

- Yâ Ebâ Eyyûb! Bu ekmek ile etten bir parça da kızım Fâtıma'ya götür.

Çünkü ben biliyorum ki; epey zamandan beri Fâtıma bu yemeği yememiştir.

Emir yerine getirilip, sofraya kalktıktan sonra, Peygamberimiz, “Bütün bu ni'metler, ekmek, et, hurma, ne güzel. Bu ni'metler şükür ister” buyurup ağladılar. Sonra buyurdular ki:

- Nefsim, yed-i kudretinde olan Allahü teâlâyâ yemîn ederim ki, bu ni'metler yüzünden, yarın kıyâmet gününde siz suâl olunacaksınız. Ancak, sağlığınızda elinize geçen ni'metleri yemeğe başlarken “Bismillahi”, doyduğunuz zaman da “Elhamdülillahillezî eşbaanâ ve en ame aleynâ feefdale” diyerek cenâb-ı Hakka şükür ve duâ ediniz. Zîrâ, cenâb-ı Hakkın verdiği rızık, sebeple, size kifâyet eder.

Resûlullah efendimiz gitmek üzereyken de, “Yâ Ebâ Eyyûb! Yarın da sen bize gel” buyurarak da'vet etti.

Hayır iste!

Ebû Eyyûb hazretleri bu da'vete seve seve icâbet edip, Resûlullahın yanına gitti. Resûlullah efendimiz Ebû Eyyûb-i Ensârî hazretlerini çok sevdiğinden, mükâfat olarak, bir hizmetçisini onun hizmetine vererek buyurdu ki:

- Yâ Ebâ Eyyûb! Bu hizmetçi hakkında Allahü teâlâdan hayır iste. Çünkü, bu hizmetçi bizim yanımızda bulunduğu müddetçe, bundan hayırdan başka birşey görmedik.

Ebû Eyyûb Resûlullah efendimizin yanından ayrılınca; “Ben Fahr-i âlem hazretlerinin vasiyetlerinde hayır görüyorum. O sebeple bu hizmetçiden de hep hayır gördüm” demiştir.

Ebû Eyyûb-i Ensârî Peygamberimiz için, hergün bir sofraya hazırlamak âdetiydi. Bu izzet ve ikrâmıyla derecesi çok yükseldi.

Hicretten 52 yıl sonra, İstanbul üzerine; İslâm seferi açıldı. Mısır’dan, Şam’dan, Arabistan’ın her yerinden; ayrı ordular geldi. Çünkü, Resûl-i ekrem efendimiz buyurmuşlardı ki:
(İstanbul elbette fetholunacaktır! Onu fetheden emîr, ne güzel emîr; fetheden asker, ne güzel askerdir.)

Üstelik hastasın!

İşte bu methedilen, övülen askerler arasına katılmak arzûsuyla Müslümanlar, akın akın İstanbul fethine koştular. O sırada, Hazret-i Ebû Eyyûb rahatsızdı. Fakat cihâd haberlerini duyduğunda, heyecanla doğruldu. Hele İstanbul gazâsını işitince, gözleri parladı. Hazırlıklara başladı. Yakınları dediler ki:
- Yâ Ebâ Eyyûb! 70 yaşını geçtin. Üstelik hastasın. Bu sefer ise, uzun ve tehlikelidir.

Hazret-i Eyyûb’un cevabı tereddütsüz ve kesin oldu:

- Cihâd ve gazâyı terketmek, daha tehlikelidir.

Sevgili Peygamberimizin Medîne’ye gelişlerinden yarım asır sonra, sevgili arkadaşları da İstanbul önlerine geldiler.

Kalın surlar dibinde Ebû Eyyûb hazretleri, vefât etmek üzeredir. Güçlkle konuşmaktadır:

- Mücâhidlere selâm söyleyiniz. Onlara Resûl-i Kibriya Efendimizden duyduğum şu mübârek sözleri bildiriniz: “Her kim, Allaha şerîk koşmadan, rûhunu teslim ederse; cenâbı Hak da onu, Cennetine koyar.”

Etrafındaki gâzi ve askerler, gizli gizli ağlıyorlardı. Ak sakallı gâzi, son bir gayretle şunları fısıldadı:

- Sizlere vasiyetim olsun:

Öldükten sonra cesedimi, burada bırakmayın! Gâzilerin girebildikleri, en uzak yere götürün! Bizans topraklarının, İstanbul’a en yakın noktasına defnedin. Zîrâ Peygamber efendimiz; “Kostantiniyye’de kalenin yanında bir racül-i sâlih defnolunacaktır” buyurmuştu.

Akşemseddîn keşfetti

Ertesi gün büyük Sahâbî, şehâdet kelimeleri arasında temiz rûhunu, yüce Allaha teslim etti. Sevgili Resûlullah kavuştu. Vasiyeti aynen yerine getirildi...

Bizanslılar tarafından bile mukaddes bilinen kabr-i şerîfi, 800 yıldan fazla gizli kaldı. Tâ ki İstanbul, Müslüman Türklerce fethedilene kadar.

Yüce Allahın izniyle, o güzel emîr, Fatih Sultan Mehmed Hân ve o güzel asker, Osmanlı Türkleri oldular. 1453 yılında Ulubatlı Hasan, karanlık surlara; ışıklı İslâm sancaklarını dikti.

İşte ancak o zaman, 800 yıldır bekleyen sabırlı Ebû Eyyûb hazretlerinin yüzü nûrlandı. Kendisini gönülden arayan Fâtih'in hocası Akşemseddîn'e tebessüm etti. Bugünkü gibi, Haliç ucundaki tepede, nûr şeklinde tecellî etti. Kabrinin yeri tesbit edildi.

Allahın en sevgili kulu ve Peygamberine, ev sahipliği yapan Hazret-i Ebû Eyyûb; şimdi de bizlere ev sahipliği yapmaktadır.

Hazret-i Ebû Eyyûb Akabe'de, Allah Resûlünün ellerini tutarak, Bî'at etti. İslâmiyetle şereflendi. Medîne'ye döndüğü zaman bütün ailesi ve kabîlesi Müslüman oldular.

Başta Bedir ve Uhud olmak üzere, bütün savaşlara katıldı. Zaten kendisi namaz ve cihâd ibâdetlerinde, çok titizlik gösterirdi.

Niçin bu kadar geciktirdiniz?

Bir ara Mısır'a gitti. Bir akşam vâli olan Ukbe bin Âmir; namaza geç kaldı. Vakti içinde, fakat geç olarak namazı kıldırdı. Ebû Eyyûb hazretleri namazdan sonra vâliye şunları söyledi:

- Ey Ukbe! Sevgili Peygamberimiz buyurdular ki: "Akşam namazını, yıldızların gökyüzünü kaplamasına kadar geciktirmeyiniz..."

Ukbe, "Evet" diye cevap verince, sordu:

- Öyleyse akşam namazını niçin bu kadar geciktirdiniz?

Ukbe, meşgûliyeti sebebiyle bu gecikmenin olduğunu söyleyince, "Yemîn ederim ki, senin bu yaptığını görerek, halkın, Resûlullah efendimizin de böyle yaptığını zannetmesinden endişe ederim" buyurarak vâliyi îkaz etti.

Ebû Eyyûb hazretlerinin bildirdiği bir Hadîs-i şerîfte buyuruldu ki: (Kiyâmet günü Eshâbımdan herbiri, kabirlerinden kalkarken, vefât ettiği memleketin bütün mü'minlerinin önüne düşerek ve onlara nûr ve ışık saçarak, onları Arasat meydanına götürür.)

İstanbul'un ma'nevî fâtihi olan Hazret-i Ebû Eyyûb-i Ensârî'nin asıl ismi Hâlid, babasının ismi Zeyd, annesi Rebia kızı Hind, Künyesi Ebû Eyyûb'dur. Türkler arasında Eyyûb Sultan olarak tanınır. Hanımı Ümmü Eyyûb da, Peygamber efendimize hizmetle şereflendi.

Eyyûb, Abdurrahmân, Hâlid isminde üç oğlu ve Amre isminde bir kızı vardı.

Medîneli Eshâbın en büyüklerindedir. Gerek babası, gerekse ana tarafı, Hazrec kolundandırlar. Kendisi Neccâroğulları kabîlesinin reisi idi. Birçok savaşta sancaktarlık da yaptı. Bu sebeple Sancaktar-ı Resûlullah diye de

tanındı.

Sevgili Peygamberimizin öz dedesi Abdülmuttalib'in ana tarafı, Neccâroğulları'na mensup idi. Bu yüzden bu kabîle, Efendimizin dayıları olurlar.

Câmi ve türbesi hemen yapıla!

Akşemseddîn tarafından kabri tesbit edildiğinde, Fetihler Babası Gazi Mehmed Hân buyurdu:

- Câmi ve türbesi, hemen yapıla! Cümle Müslümanlar beş vakit, İstanbul'un ma'nevî fâtihiine duâ edeler!

Yapılan Eyyûb Sultan Câmiine 1723'te iki minâre ilâve edildi ve 1800 senesinde üçüncü Selim Hân tarafından yeniden yaptırıldı. İlk Cum'a namazında Şultan da bulundu. Osmanlı Pâdişâhları bu câmi önünde kılıç kuşanırlardı.

Hazret-i Ebû Eyyûb, yedi ay Allahü teâlânın Resûlüne ev sahipliği yaptı. Vefâtından sonra ise, İstanbul'un sahipliğini yapmaktadır. Ne mutlu bizlere...

Osmanlı devrinde ve günümüzde Hacı adayları, önce Ebû Eyyûb (Sultan) türbesini ziyâret ederler; sonra Mukaddes topraklara giderler...

Siz de çok sıkıldığınız zaman, orayı ziyâret ederek duâ ediniz.